

Lahti kutsuu MM- hiihtoihin

Harvennus
toi tilaa
kasvaa

Joulu syntyy
puukoristeilla

Lukijalle,

Metsäala on digitaalisten mobiilipalvelujen innovatiivinen ja rohkea kehittäjä, jopa edelläkävijä. Sinänsä hauska huomata käyttöönoton tapahtuneen siellä, missä pakkanen ja kosteus rassaavat laitteita eniten ja datayhteydet pätkivät varmimmin – siis metsässä. Puutavara-autoissa ja metsäko-neissa langaton tiedonsiirto, digitaaliset kartat ja paikannus ovat olleet arkipäivää jo 25 vuotta.

Metsänomistajapalveluissa mobiilipalvelut ovat vasta näinä päivinä yleistymässä, kiitos älypuhelinten yleistymisessä. Stora Enson ensimmäinen metsänomistajan mobiilisovellus, eMetsä Mobiili (s. 26) julkistettiin syksyn aikana. Tuhannen käyttäjän raja rikottiin varsin nopeasti, joten metsäisille älypuheliin sovelluksille on tilausta.

Metsäverotus on aina ajankohtainen. Veroilmoituksen täyttöohjeita on nykyisin hyvin saatavilla ja esimerkiksi eMetsä veropalvelun avulla varsinainen veroilmoitus täyttyy kuin itsestään. Terve Metsässä pyrimme pitämään verotukseen ja

verosuunnitteluun liittyviä aiheita, vinkkejä ja uutisia läpi vuoden. Metsänomistajien neuvontapalvelut ja verotus (s. 23) ovat yksi lehden pääteemoja.

Puukauppa on kasvun tiellä. Erityisesti kuitupuuta käytetään ja tarvitaan joka päivä. Harvennushakkuut ovat kysytyjä puukaupassa, kun vain metsä on hoidettu hyvin. Puukauppatalojen lisäksi hyvä korjuujälki on metsänomistajille tärkeää (s. 10).

Hyviä lukuhetkiä metsäasioiden parissa ja Rauhaa Jouluaikaa!

Juha Hanni
päätoimittaja

Twitter @HanniJuha
Blogi ”Koukuttava metsäsuunnitelma”
www.storaensometsa.fi/blogi

Terve Metsä -lehden kustantaa Stora Enso Metsä. ISSN 1235-1687 (painettu), ISSN 2341-5738 (verkkojulkaisu). Päätoimittaja: Juha Hanni Stora Enso Metsä. Toimitus: Anfangi Oy. Taitto: Anfangi Oy.
Kansikuva: Seppo Rantanen ja Perttu Hyvärinen kutsuvat Lahteen, kuvaa ja Ville Männikkö. Paino: PunaMusta Oy. Paperi: LumiPress Art 130 g/m² (kannet) ja NovaPress Silk 90 g/m² (sisäsivut). Osoitteenmuutokset: Palvelukortti sivulla 35. Internetsivut: www.storaensometsa.fi

04 Uutisia ja ajankohtaista
08 Puukauppa-aukeama
34 Ristikko
35 Palvelukortti

10 Harvennus toi tilaa kasvaa

Jami Tammi Valkealan kartanosta (oik.) sopi mäntykankaan ensiharvennukselta Stora Enson Harri Niskasen kanssa.

14 10 kysymystä
ennakkoraivauksesta

Hakkuualan ennakkoraivaus parantaa motomiehen työn jälkeä oleellisesti. Siksi se on välttämätön toimenpide lähes joka kerta.

16 Silmissä siintää
Lahti2017

Lahteen valmistautuva kilpahihtäjä Perttu Hyvärinen ja Lahdessa 1989 kilpaillut Seppo Rantanen puhuivat hiihdosta tulevilla kisamaisemissa.

20 Joulu syntyy
puukoristeilla

Muhoslainen Laserpojat leikkaa laserleikkurilla puusta mm. joulukoristeita.

23 Omistusjärjestelyihin
uutta asiantuntemusta

Stora Enson Olli Lukkarinen, Johanna Simanainen ja Alpo Särkelä auttavat metsänomistajia mm. metsätilojen sukupolvenvaihdoissa.

26 Joko tunnet eMetsä
Mobilen?

Stora Enson eMetsä-asiakkaat voivat ladata kännykkäänsä uuden eMetsä Mobiili -palvelun, joka tuo oman metsän "käden ulottuville".

28 Metsä minussa

Elokuvaohjaaja, käsikirjoittaja Markku Pölönen kirjoittaa omasta metsäsuhteestaan.

30 Arpaonni suosi -
tarkastaja kävi taimikolla

Mielensäpahoittajan ohjeilla MM-kisoihin

Kisakuume nousee sitä mukaan kun talvi etenee. Salpausselällä järjestetään 22.2. – 5.3.2017 ennätyskellisesti seitsemän hiihdon MM-kilpailut. Stora Enso on tapahtuman yhteistyökumppani. Olemme jakaneet asiakkaillemme puukauppojen yhteydessä 1800 pääsylippua kisoihin.

Sitä oikeaa vanhanajan kisatunnelmaa nostattaa myös **Tuomas Kyrön** Mielensäpahoittajan Hiihtokirja. Kirjasta löytyvät kunnon ja tietysti ainoat oikeat ohjeet kisojen seuraamiseen.

Olemme postittaneet puukaupunkampanjaan osallistuneille tähtiasiakkaillemme pääsyliput ja Mielensäpahoittajan epävirallisen Lahti2017 kisaoppaan kera. Nähdään Lahdessa!

Tähtiasiakkaana saat aina enemmän!

eMetsän ja Tähtitilin asiakaspalvelu

Arkisin klo 8-16 puh. 02046 47999

tai sähköpostiosoitteella

emetsapalaute.metsa@storaenso.com

"Kyllä en mieltäni pahoittanut, kun Hiihtokirja painettiin Stora Enson kotimaiselle paperille".

Myyrätuhojen riski suurin Itä-Suomessa

Taimituhojen riski on tulevana talvena suurin Itä-Suomessa. Luonnonvarakeskuksen (Luke) myyrien seurantapyyntien perusteella myyriä on Itä- ja Etelä-Suomessa kohtalaisesti tai runsaasti.

Myyräkannat ovat romahtaneet valtaosassa Pohjois-Suomea. Itä- ja Etelä-Suomessa myyräkannat ovat tällä hetkellä runsaat. Länsi- ja Keski-Suomessa myyriä on kohtalaisesti ja kannat ovat runsastumassa vuonna 2017.

Pohjois-Savossa sekä Pohjois- ja Etelä-Karjalassa myyrien määrät ovat runsastuneet syksyyn 2016 saakka. Sekä pelto- että metsämyyrien kannat ovat runsaat. Luken mukaan on odotettavissa, että jyrsijät aiheuttavat tuhoja taimikoissa alkaneen talven kuluessa. Metsänomistajien kannattaa varautua tuhoihin myös Etelä-Suomessa, jossa kannat ovat paikoitellen runsaat.

Pohjanmaalla, Suomenselällä ja Keski-Suomen pohjoisosissa talven taimituhot ovat epätodennäköiset. Myyrätuhoriski kasvaa vasta talvella 2017–2018.

Ryhdy metsätiedon mestariksi

Stora Enso Metsän verkkosivuilta löytyy useita metsäaiheisia oppaita, jotka ovat ladattavissa ilmaiseksi omalle tietokoneelle tai mobiililaitteelle.

Pdf-muotoiset oppaat voi myös tulostaa iltalukemiseksi työpöydälle tai ottaa maastoon mukaan. Oppaat ovat Stora Enson metsäasiantuntijoiden kirjoittamia ja syventävät lukijansa kattavasti aina yhteen aiheeseen. Jo tuhannet metsänomistajat hoitavat metsäänsä oppaidemme avulla!

Tällä hetkellä verkkosivuiltamme on ladattavissa puukauppaopas, taimikonhoito-opas ja uuden metsänomistajan opas. Julkaisemme alkuvuoden aikana uopuuden metsänuudistamisoppaan, jossa kerromme kaiken oleellisen uuden taimikon perustamisesta päätähakkuun jälkeen. Kannattaa siis tarkkailla nettisivujamme!

Puukauppaopas

Eniten ladattu oppaamme, jossa kerrotaan kaikki oleellinen puukaupan vaiheista. Jämäkässä tietopakettissa käydään läpi, milloin on paras aika tehdä puukauppaa, miten puukauppa etenee ja mitä metsässä tapahtuu puukaupan aikana. Puun mittaaminen ja katkonta ovat ikuinen kysymysten aihe, joten näille on omistettu omat kappaleensa puukauppaoppaasta. Puukaupasta on yleensä aina vero-seuraamuksia, joihin voi onneksi itse vaikuttaa hyvällä suunnittelulla. Tätäkin sivutaan oppaassa. Tämän oppaan opeilla pääsee puukaupan teossa suoraan amatööristä ammattilaissarjaan!

Taimikonhoito-opas

Oikein ajoitettu ja sopivalla voimakkuudella tehty taimikonhoito on metsänkasvatuksen tuottavimpia investointeja. Siksi kannustamme kaikkia hoitamaan taimikot huolella kuntoon. Taimikonhoito-oppaassa kerrotaan parhaat vinkit vasta perustetun taimikon kasvun varmistamiseksi ja käydään läpi seikkaperäisesti, miten varhaisperkaus ja varsinainen taimikonhoito kannattaa tehdä. Ammattisanaston suohon uppoamista estää kattava taimikonhoitosanasto. Myös taimikon mittaaminen ja optimaalinen tiheys eri puulajeilla esitetään oppaassa. Opas pitää myös sisällään vinkkejä oikeiden taimikonhoitovälineiden valintaan.

Uuden metsänomistajan opas

Metsätilan omistaminen aloitetaan usein hämmennyksen keskellä. Metsäalalla on paljon ammattikieltä, säädöksiä, lakeja ja palveluntarjoajia, joiden merkitys ei ole itsestään selvää. Metsänomistajan alkutaipaletta tasoittamaan kirjoitimme Uuden metsänomistajan oppaan! Metsä on arvokasta omaisuutta, jota kannattaa hoitaa oikein heti omistamisen alkumetreiltä lähtien.

Osoitteesta www.storaensometsa.fi/metsakoulu voit ladata haluamasi oppaan tai vaikka kaikki. Oppaan lataamisen yhteydessä lähetämme oppaan latauslinkin myös antamaasi sähköpostiosoitteeseen. Linkistä voit ladata uudestaan halutessasi. Lisäksi kaikkien oppaiden mukana tulee viisiosainen sähköpostikurssi oppaan aihepiiristä. Kurssin voi halutessaan perua.

Joskus into iskee vähän liian kanssa. Taimikkoa ei pitäisi vielä karsia vaan odottaa puiden kasvamista nuoriksi puiksi.

Malttia pystykarsintaan

Pystykarsinnan harrastajalla pitäisi olla malttia odottaa taimien kasvamista nuoriksi puiksi. Mänty karsitaan 20–35 ja rauduskoivu 15–30 vuoden iässä.

Taimikoita ei pitäisi karsia lainkaan. Taimien karsinnassa elävien oksien määrä vähenee. Se hidastaa kasvua vuosiksi. Paksuuskasvu pääsee vauhtiin vasta latvuksen tuottua uusia oksia poistettujen tilalle.

Syksyllä ilma on täynnä sieni-itiöitä. Elävien oksien leikkauspinnan kautta sienikasvustot pääsevät iskeytymään puuhun. Puu saattaa kasvaa terveeseen näköisenä, mutta olla silti sisältä laho tai värivikainen.

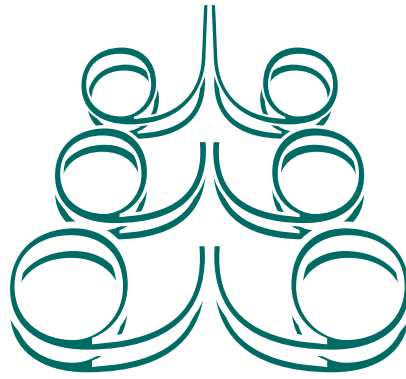
Mänty karsitaan kevättälvella tai varhain keväällä. Nila-aikana ei pidä karsia. Koivun paras karsinta-aika on juhannuksesta heinäkuun loppuun mahlanjuoksun päätyttyä.

Karsinnan jälkeen elävää latvusta tulee männylle jäädä puolet puun pituudesta, koivulle 40 prosenttia. Silloin karsinta ei hidasta puiden kasvua.

Viimeinen hetki tilata taimet ensi kevään istutuksiin!

Joka puun istuttaa, ei ole elänyt turhaan

Suomen itsenäisyyttä on perinteisesti juhlistettu istuttamalla kuusi. Itsenäisyyden kuusi (1917) ja Kotikuusi (1967) edustavat Suomen itsenäisyyden historiaa. Perinne jatkuu, ensi vuonna istutetaan Tulevaisuuden kuusi 100-vuotiaan Suomen kunniaksi. Tasavallan Presidentti toimii tapahtuman suojelijana.

Ensimmäinen Itsenäisyyden kuusi istutettiin sata vuotta sitten ja puu kasvaa edelleen Helsingin Kaivopuistossa. Suomen 50. juhluvuotena v. 1967 istutettiin 30 000 kotikuuseksi nimettyä puuta ympäri Suomea. Puiden juurelle asetettiin juhlava kyltti merkiksi. Ensi vuonna Suomi 100 juhlan kunniaksi istutetaan Tulevaisuuden kuusia. Puun istutus on symbolisoinut koko itsenäisyytemme ajan Suomen uskoa tulevaisuuteen.

Juhlakuusen, kuparisen kyltin sekä Tulevaisuuden kuusi -kirjan voi varata ennakoon 4H liitolta (www.tulevaisuudenkuusi.fi). Tulevaisuuden

kuusi -juhlapaketin hinta on 100 euroa. Istutus-ajankohdaksi suositellaan Snellmanin päivää (suomalaisuuden päivä) perjantaina 12. toukokuuta 2017. Silloin mm. Suomen eduskunta istuttaa oman juhlametsikkönsä. Metsänomistajalla on mahdollisuus myös nimetä mikä tahansa ensi kesänä istuttamansa taimikko Tulevaisuuden metsäksi.

Puiden istuttaminen on hieno tapa muistaa 100-vuotiaista itsenäistä Suomea. Hankkimalla Tulevaisuuden kuusi -paketin, tuet samalla Suomen kulttuurirahaston lasten ja nuorten metsä- ja ympäristökasvatusrahastoa.

Stora Enso on Tulevaisuuden kuusi -hankkeen yksi pääyhteistyökumppaneista ja tulemme jakamaan tähtiasiakkaillemme 100 Tulevaisuuden kuusi -juhlapakettia 100 eri kuntaan.

Lisätietoa kampanjasta on tämän lehden takakannessa.

Metsänomistajan
jouluakahvit
pe 16.12. klo 12–15
Stora Enson
hankinta-
toimistoissa.

Jokaisessa toimistossa
arvotaan 2 pääsylippua
Lahden kisoihin!

Tervetuloa!

toimistojen osoitteet:
www.storaensometsa.fi/yhteystiedot

Puukauppa kasvun tiellä

”Kiitokset puukauppa-asiakkaillemme hyvin sujuneesta vuodesta. Kauppa on käynyt hyvin ja tasaisesti. Päätyvästä vuodesta tulee ostomäärältään vuosikymmenen paras. Hinnat ovat säilyneet vakaina, mikä on omalta osaltaan vaikuttanut hyvän puukauppailmapiirin syntymiseen ja säilymiseen”, ostojohtaja Esa Ojala sanoo.

Kulunut vuosi piirtää hyvät kuviot alkavan talven puukaupoille. Kotimaan puunhankintaa on lisätty ja tehtaiden puunkäytöt jatkuvat korkealla tasolla, joten se luo edellytykset pitää ostomäärät korkeina.

Puukaupat ovat merkittävässä roolissa maakuntien

taloudessa. Ne pitävät yllä tuhansia työpaikkoja korjuussa, kuljetuksessa, ostossa, jalostuksessa. Metsissä jokainen puukauppa kasvattaa tulevaa puusatoa. Harvennukset nopeuttavat puuston järeytymistä, päätehakkuut tekevät tilaa uudelle kasvulle.

Puukaupoille on hyvät edellytykset, sillä Stora Enson puunkäytöt säilyvät korkealla tasolla. Puuta ostetaan keskitalven korjuuseen sekä sulan maan aikaiseen korjuuseen. Hakkuukoneen kuljettaja Niko Pyötsiä teki tarkkoja valintoja poistettavista puista männikön ensiharvennusleimikolla Valkealassa.

Tähtitilin korko 2,5 %
31.3.2017 saakka.
Uudet ja jatkosopimukset.

Mäntyharvennuksille on nyt tilaa

Ojalan mukaan ostomahdollisuudet ovat nyt paremmat kuin monena aikaisempina talvena. Painotukset riippuvat kuitenkin paljon siitä millaiset talven korjuukelit tulevat olemaan.

”Ostolistamme kärjessä ovat sulan maan aikaan korjattavissa olevat kohteet, niin harvennuksia kuin uudistushakkuutkin. Paras kysyntä on päätehakkuilla ja mäntyharvennuksilla”, Ojala kertoo.

”Pelkästään talvikorjuuseen sopivien kohteiden myyjien kannattaa toimia ripeästi. Niiden osalta talven kiintiö alkaa olla osalla aluettamme täynnä”, hän jatkaa.

Bonuksilla lisätuloa

Stora Enso palkitsee säännöllisesti puuta myyvät metsänomistajat puukaupan bonuksilla. Edellisen kaupan bonus maksetaan uuden kaupan yhteydessä.

Alkuvuoden puukauppoihin on tarjolla hinnantarkistus. Jos puun hinta on syksyllä korkeampi kuin talvella, maksaa yhtiö erotuksen hinnantarkistuksena.

”Hinnantarkistuksen ansiosta puukauppoja ei ole syytä venyttää syksyyn, vaikka uskoi hinnan olevan silloin korkeampi. Bonukset puolestaan kannustavat säännöllisiin hakkuisiin”, Ojala toteaa.

Hinnoitteluun uusia muotoja

Ojalan mukaan puun hinnoitteluun haetaan muotoja, jotka ottaisivat nykyistä paremmin huomioon puun jalostusarvon ja korjuukustannukset. Lähinnä tämä koskee ensiharvennuksia, mutta myös myöhempiä harvennuksia.

Yhtiöllä on käytössä Pohjois-Suomessa harvennusten ostossa tienvarsihinnoittelu. Etelä-Suomessa on kokeiltu puuston järeyteen ja metsäkuljetusmatkaan perustuvaa hinnoittelua. Molemmista tavoista lopullinen hinta määräytyy vasta korjuun jälkeen.

”Ollaan menossa siihen suuntaan, että hakkuukohteita ei tarvitsisi käydä katsomassa ennakkoon vaan lopullinen yksikköhinta määräytyisi hakkuukoneen tulostamien faktojen perusteella”, Ojala kertoo.

Järeys kasvattaa puun hintaa

Puuston järeyden huomioon ottava hinnoittelu kannustaa hyvään taimikonhoitoon ja ennakkoraivaukseen. Haastavimpia korjuukohteita ovat tiheinä kasvatetut, pieniläpimittaiset ensiharvennuksia, joissa on lisäksi risukkoisuutta.

”Ennakkoraivaus on tarpeen kaikissa risukkoisissa kohteissa ja se sopii hyvin myös metsänomistajan omaksi työksi”, Ojala sanoo.

”Metsänhoitomäärämme ja erityisesti taimikonhoidon määrät ovat lähteneet ripeään nousuun, kiitos siitä puukauppa-asiakkaillemme. Ulkopuolisen laaduntarkastuksen mukaan myös työn laatu on edelleen parantunut. Tämä näkyy myös omassa metsänomistajien tyytyväisyyskyselyssämme. Puukaupan yhteydessä kannattaa aina käydä läpi myös taimikoiden tilanne ja muut mahdolliset metsänhoitotyöt”, Ojala sanoo.

Näkökulma

Taimikonhoito palkitaan ensiharvennuksessa

Usein kuulee puhuttavan metsien harvennusrästeistä ja siitä kuinka harvennusleimikot eivät käy kaupaksi. Mutta onko kuitenkin kyse harvennusrästien sijasta metsien hoitorästeistä tai ainakin hoitamattomuuden seurauksista? Kokemukseni mukaan hoidettu ensiharvennusleimikko on haluttu puukauppakohde.

Onnistunut ensiharvennus lähtee liikkeelle jo vuosia, jopa vuosikymmeniä ennen harvennushetkeä. Jos metsänuudistamisen jälkeen alueella ei ole täystiheää taimikkoa, niin myöhemmissä työvaiheissa, varhaisperkauksessa tai taimikonhoidossa joudutaan tekemään kompromisseja ja jättämään taimikkoon täydentäviä, taloudellisesti vähempiarvoisia puita.

Vastaavasti, jos laiminlyö varhaisperkauksen tai taimikonhoidon niin metsikön saavuttaessa normaalin ensiharvennusajankohdan voi käsissä ollakin pusikoitunut ja riukuuntuunut nuoren metsän kunnostuskohde.

Laadukas metsänuudistus ja sen jälkeiset ajallaan toteutetut taimikonhoitotyöt varmistavat että ensiharvennusleimikolle on hyvä kysyntä. Metsänomistajalla on kohde, jossa on enemmän puuta, enemmän korjattavaa järeää puuta, saa hyvän korjuujäljen, enemmän kantorahatuloja ja se kaikkein tärkein eli hyvin tuottavan metsän. Tällainen metsä jatkaa kasvuaan silmissä ja kohta onkin uuden harvennustukkipuukaupan aika.

Kari Kuusniemi
metsäpalvelupäällikkö
Jyväskylä

Tekstit: **Anita Illi**

Kuvat: **Tommi Kähärä ja Marja Seppälä**

Harvennus toi tilaa kasvaa

Valkealan kartanon viiden hehtaarin suuruisessa männyn ensiharvennusmetsässä voi hakkuun jälkeen huoletta kulkea vaikka kädet levällään. Hakkuussa puustosta poistettiin noin kolmannes eli 60–65 kuutiota hehtaarilta.

Ensiharvennuksessa tehdään metsään jääville rungoille tilaa kasvaa. Männyllä on oltava riittävästi tilaa seuraavaksi 15–20 vuodeksi, jonka jälkeen voi etelässä tulla hakkuulle uudemman kerran samaan metsään.

”Ensiharvennuksen jälkeen puiden arvokasvu pyrkii vauhtiin, kun rungot kasvutilaa saatuaan alkavat järeytyä tukkipuiksi”, Stora Enson metsäasiantuntija **Harri Niskanen** sanoo.

Yksi hyvä mittari liiallisesta tiheydestä ja harvennustarpeesta on Harrin mukaan, jos puiden oksat tavoittelevat jo toisiaan ja elävän latvuksen osuus on kutistunut männikössä alle 40 prosentin.

”Periaatteenamme on, että metsät harvennetaan heti, kun se on taloudellisesti järkevää. Järkevää on myös koota yhteen samalla kertaa korjattavaksi useampia kuvioita, niin kuin Harri on nyt tehnyt”, Tammen yrittäjäperheen omistuksessa olevan Valkealan Kartano Oy:n toimitusjohtaja **Jami Tammi** sanoo. Jami omistaa kartanosta veljensä **Miikan** kanssa 40 prosenttia kumpikin ja **Kauko**-isä viidenneksen.

Ensiharvennus on metsän hoitoa

Jami katsoo, että ensiharvennus on pitkälti metsänhoidollinen toimenpide. Hakkuutulot eivät kuitupuustossa ole kovin suuret, mutta taimikosta lähtien hyvin hoidetussa metsässä eivät tulot mene miinuksellekaan. Stora Enson ostamissa ensiharvennuksissa

ei metsänomistaja joudu koskaan maksumieheksi.

Tietämättömyys ei Harrin mukaan ole suurin syy harvennusten laiminlyönteihin vaan usein metsänomistajat ajattelevat juuri niin, että kun kantorahatulot jäävät pieniksi, niin olkoon sitten harventamatta.

”Se on paha virhe! Latvus supistuu ja puusto riukuuntuu. Kun metsä sitten kuitenkin jossain vaiheessa yleensä harvennetaan, kasvavat myrsky- ja lumituhojen riskit oleellisesti”, Harri painottaa.

Ruipeloksi riukuuntunut ja pitkään kituliaasti kasvanut männikkö elpyy hitaasti. Kuusi sietää hakkuun viivästyntä mäntyä paremmin. Koivu on kaikkein herkin. Männyllä voi mennä vuosia ennen kuin se lähtee kunnolla kasvuun. Samalla se vaikuttaa metsikön kiertoaikaan, joka pahimmillaan voi pidentyä useilla vuosikymmenillä.

”Minun silmääni viehättää enemmän fiksusti harvennettu ja hoidettu metsä kuin läpikumematon ryteikkö. Hakkuun jälkeen on maastossa toki rankaa ja risua, mutta puuston läpi pystyy näkemään ja muutaman vuoden jälkeen alue on ihan toisen näköinen”, Jami sanoo.

Keskikoko määrittelee oikean ajan

Oikean ensiharvennusajankohdan määrittely on usein tasapainottelua biologisten ja taloudellisten tekijöiden

Männyllä puuston hyvän kasvukunnon merkinä on, että elävää latvusta on vähintään 40 % rungon pituudesta. Ensiharvennusmetsikön valtapituus on keskimäärin 13–15 metriä. Puusto on iältään etelässä noin 30–40 vuotta. Poistettavien runkojen keskikoko ratkaisee taloudellisesti parhaan korjuuajankohdan. Runkokooltaan alle 55-litraiseen puustoon ei kannata mennä.

Ensiharvennuksen muistilista

- Kasvata puusto riittävän järeäksi. Korjattavan puuston järeydellä ja hakkuukertymällä on suuri vaikutus korjuukustannuksiin ja maksettavaan kantohintaan.
- Ennakkoraivaus on tehty ennen hakkuuta.
- Yhdistä metsäkuvioita, jos lähekkäin on samalla kertaa harvennettavissa olevia samankaltaisia kuvioita.
- Niputa muitakin korjuuajan-kohdaltaan samankaltaisia harvennuksia samaan kauppaan.
- Hoida turvemilla muutkin työt, kuten kunnostusojitus samalla kertaa kuntoon.

”Oli jo aikakin tulla harventamaan. Aika tiheää tämä jo oli”, Valkealan kartanon Jami Tammi toteaa ympärilleen tähyilleessään. ”Hyvin hoidetun metsän ensiharvennusta voidaan viivästyttää pidemmälle, jolloin rungot ovat kookkaampia, hakkuukertymä kasvaa ja ostaja pystyy maksamaan parempaa kuutiohintaa”, Stora Enson Harri Niskanen sanoo.

välillä. Harvennuksessa ei saisi viivytellä, mutta korjuuta ei kannata tehdä liian aikaisintaan.

”Kukaan ei hyödy siitä, jos puusto on liian pientä: Ei metsänomistaja, ei kone-yrittäjä eikä teollisuus. Pienistä puista ei pysty maksamaan hyvää kantohintaa, urakoitsijan tulot jäävät pieniksi ja teollisuudelle ei kerry kuutioita”, Harri listaa.

Harrin mukaan kipuraja kulkee 55-litrin runkokoossa, sen alle ei puustoa kannata mennä motolla hakkaamaan. Riittävän kookkaita rungot alkavat olla, kun rinnankorkeusläpimitta on 13 senttiä ja yli.

Valkealan kartanon ensiharvennuskohteessa korjattujen puiden rungon keskipituus oli 65–70 litraa. Puuston valtapituus oli noin 16 metriä ja keskikäpimitta rinnankorkeudelta 13–14 senttiä. Hakkuun jälkeen runkoja jäi 850 kappaletta hehtaarille.

Kysyntä siivittää harvennuksia

Harvennuspuulle ja etenkin ensiharvennuspuulle ei aina ole ollut kovin hyvä

menekki. Tilanne on muuttunut metsäteollisuuden investointien ja biotalouden nousun myötä. Se on erinomainen asia metsää omistaville.

”Teollisuus tarvitsee nyt runsaasti kuitupuuta. Sitä tosiasiaa kannattaa hyödyntää ja laittaa metsät tuottokuntoon”, Harri kehottaa.

Harvennuspuuta ostetaan ja korjataan Niskasen mukaan ympäri vuoden. Myös kuusikkokohteet sopivat hyvin sulan maan aikana korjattaviksi, jos käytetään sopivaa konekalustoa ja havutetaan ajourat.

”Salpausselän alueella on hyvät maastot, joissa kesäkorjuu onnistuu hyvin. Toisinaan vaikka itse leimikon voisi korjata kesäaikaan, muodostuu pullonkaulaksi jatkokuljetus”, hän harmittelee.

Metsänomistajan mahdollisia ennakkoluuloja kesäharvennuksia kohtaan Harri sanoo hälventäneen sillä, että hän on vienyt katsomaan korjuuta paikan päälle. ”On tehty myös niin, että aloitetaan hakkuut sulan maan aikaan ja jos se jostain syystä ei onnistu,

on pistetty peli poikki ja siirretty korjuu talvikauteen.”

Lisää metsäpinta-alaa

Valkealan kartanolla on metsää 390 hehtaaria. Kartanon lisäksi Jami ja Miika-veli omistavat 85 hehtaaria metsäyhtymän kautta. Jamin mukaan tavoite on kasvattaa metsäpinta-alaa, jos se vain onnistuu järkevillä hinnoilla. Hänen mukaansa pyyntihinnat ovat Pohjois-Kymenlaaksossakin kivunneet kovan kysynnän myötä viime vuosina lähes pilviin.

”Tuhat hehtaaria on edelleen tavoitteena, jolloin kartanolla olisi paremmat taloudelliset mahdollisuudet selvitä tulevaisuudessakin yhtenä kokonaisuutena”, Jami sanoo.

Tammien tavoite on, että metsien tuotolla voitaisiin pitkällä tähtäimellä kustantaa kartanon juoksevat menot: lämmitys, sähkö ja muut ylläpito-kustannukset. Päärakennuksen restaurointiin on mennyt runsaasti rahaa, mutta sen he katsovat kulttuuritekona jälkipolville.

Kokin hommat eivät maistuneet Niko Pyötsiälle, joten hän siirtyi hakkuukoneen kuljettajaksi. ”Tämä työ tuntuu omalta, kun on pikkupojasta lähtien ollut kaikenlais- ten työkoneiden kyydissä”, maatilalta, Utin Kuivalasta kotoisin oleva Niko sanoo.

Hyvä korjuujälki – osaamista ja näkemystä

Niko Pyötsiä napsii Komatsu 911.5 -hakkuukoneella mäntyjä ja koivuja Valkealan kartanon rinteisessä ensiharvennusleimikossa. Työ käy sukkelaan, eikä maastossa näy juuri mitään jälkiä mistä kone on kulkenut.

Stora Enson mäntykuitupuun käyttökohteet

Miten hyvä korjuujälki Nikon mielestä syntyy? ”Motokuskin osaamisesta ja näkemyksestä eli siitä, minkälainen puusto voisi metsään hakkuun jälkeen jäädä. Osaaminen syntyy koulutukses- sa, mutta nopeus karttuu kokemuksen kautta”, arvioi viisi vuotta motomiehen hommia tehnyt Niko.

Niko sanoo käsittelevänsä leimikoita samalla lailla kuin omia metsiään.

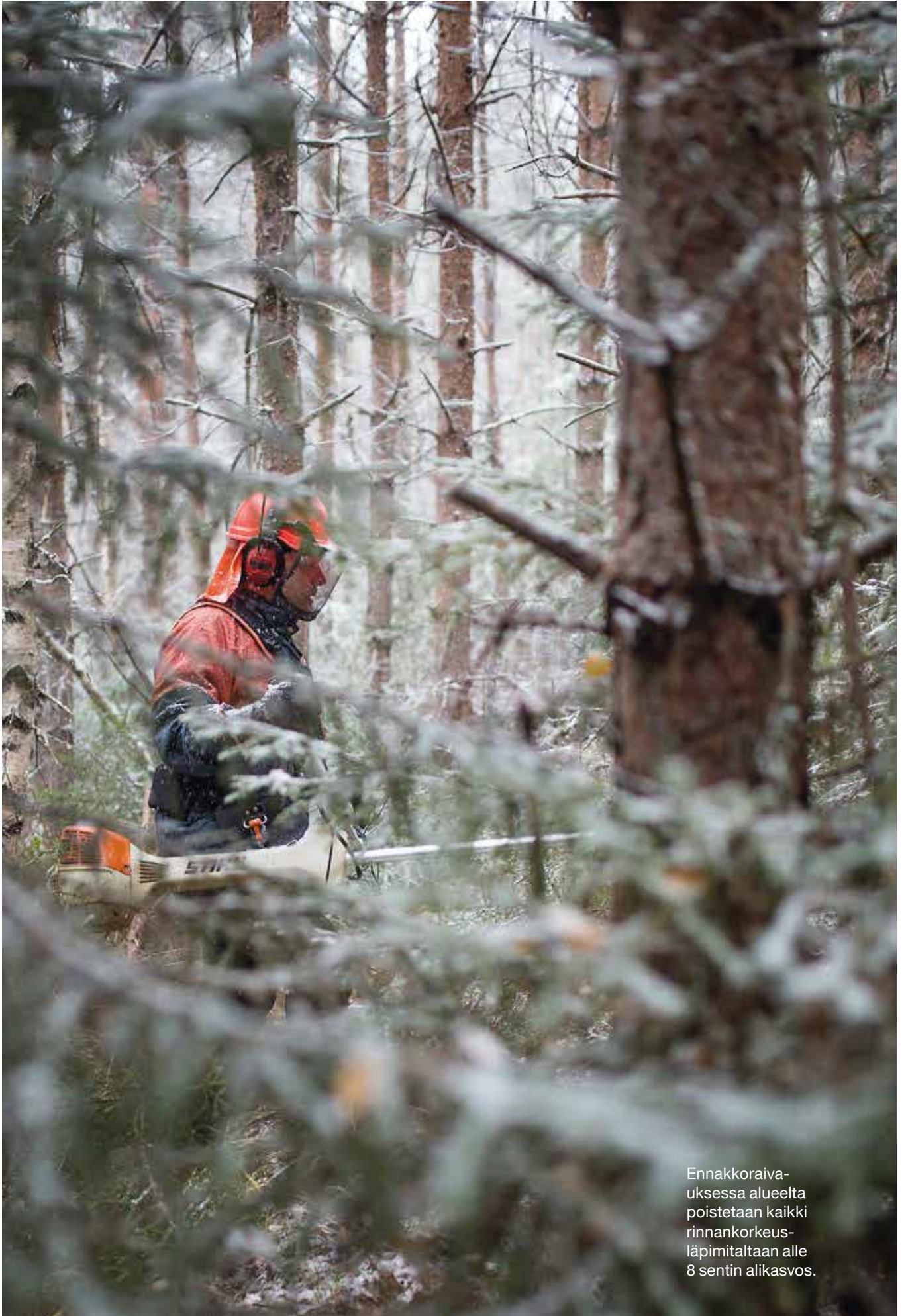
Hän ei usko, että tekisi viisi vuotta sitten korjaamiaan leimikoita toisella tavalla. Silmähän toki harjaantuu ja työ nopeutuu sitäkin kautta. ”Voit käsitellä vielä edellistä runkoa, kun katse valit- see jo seuraavaa.”

Niko sanoo koneensa sopivan hyvin kovan maan kesäharvennuksiin. Kou- Met Oy:llä, jonka palkkalistoilla hän on, on pehmeitä maita varten erikseen oma erikoiskalustonsa. Siinä koneketjussa on sekä hakkuu- että ajokoneessa 8 pyörää ja telit sekä edessä että takana. Pyörät ovat kummassakin koneessa tavanomaista leveämmät.

Ennakkoraivaus on välttämätön mo- nissa kohteissa. Nikon mielestä siihen on kiinnitettykin hyvin huomiota, mutta metsänomistajan itsensä tekemän ennakkoraivauksen erottaa: Puita on turhan nuukasti pois sillä toiveella, että niistä tulisi vielä jotain.

Ennakkoraiva-
uksessa alueelta
poistetaan kaikki
rinnankorkeus-
läpimitaltaan alle
8 sentin alikasvos.

10 kysymystä ennakkoraivauksesta

Hakkuualan ennakkoraivaus on monella tavoin tarpeellinen ja metsänomistajaa hyödyttävä toimenpide. Hakkuutyö nopeutuu ja työnjälki paranee. Ennakkoraivausta koskeviin kysymyksiin vastaa Stora Enson metsäasiantuntija Keijo Suuronen Juvalta.

1. Miksi hakkuuala pitäisi raivata ennakkoon?

Pusikoitunut metsä on hakkuukoneen kuljettajan pahin painajainen. Raivaamaton alikasvos hidastaa ja vaikeuttaa hakkuukoneen työskentelyä. Työ on tehtävä lähes sokkona, kun kuljettajalla ei ole riittävä näkyvyyttä kasvatettavaan puustoon ja maastoon. Työnjälki kärsii silloin helposti. Ennakkoraivatulla kohteella riski korjuuvaurioihin pienenee ja hakkuukoneen kuljettaja pystyy valitsemaan poistettavat puut oikein, jättäen metsän tuottokyvyn kannalta parhaat puut pystyyn. Uudistusaloilla ennakkoraivaus helpottaa myös uudistamistöitä.

2. Millaisissa kohteissa ennakkoraivausta tarvitaan?

Yleensä reheväkasvuisten maiden ensiharvennuskohteilla, joiden alikasvosta ei ole raivattu taimikon harvennuksen jälkeen. Kun alikasvos on raivattu ja kasvatettavien puiden oksat varjostavat, ei uutta raivausta useinkaan tarvita ennen hakkuuta.

3. Koskeeko ennakkoraivaus pelkästään ensiharvennusta?

Ensiharvennuksissa ennakkoraivaus on lähes poikkeuksetta tarpeen. Myöhemmissä harvennushakkuissa, jos puusto on hyvin hoidettu, ei sitä aina tarvita. Kasvatettava puusto pitää varjostuksellaan huolen siitä, että puiden ympärille ei kasva alikasvosta. Samoin vesakoituneet uudistusalat on syytä raivata ennakkoon, varsinkin ne kuviot, joilta hakkuutähteet kerätään energiakäyttöön.

4. Missä vaiheessa ennakkoraivaus tehdään?

Mieluummin sulan maan aikaan 1-3 kasvukautta ennen hakkuuta, jotta talvi ehtii painaa poistetun alikasvoksen maahan, mutta parempi myöhään kuin ei ollenkaan!

5. Minkä kokoinen alikasvos poistetaan?

Alueelta poistetaan kaikki rinnankorkeuslähimitaltaan alle 8 sentin alikasvos. Välialueelle voi jättää raivaamatta alle

1,5-metrinen alikasvoksen, joka ei haittaa korjuukoneen kuljettajan näkyvyyttä.

6. Poistetaanko kaikki yli 1,5-metrinen alikasvos?

Puiden ympäriltä, reilun metrin säteeltä, poistetaan kaikki. Välialueille jätetään puumaiset pihlajat, raidat, katajat, pajupensaat sekä lisäksi kallion ympäristöt ja kosteat painanteet ym. riistatiheiköiksi ja säästöpuuryhmiksi sopivat pienialaiset alueet.

7. Miten pitkään kantoon raivataan?

Puiden ympäriltä poistetaan lyhyeen, alle 10 sentin kantoon kaikki alikasvos reilun yhden metrin alueelta. Välialueella kannot voivat olla pitempiä.

8. Mitkä ovat omatoimisen metsänomistajan pahimmat karikot?

Pystyyn jätetään pisimmät, läpimitaltaan 4–8-senttiset alikasvospuut ikään kuin ”toivotaan-toivotaan” -puiksi toivoen, että niistä vielä kasvaa myyntipuuta. Toisena ääripäänä raivataan tarpeettomasti luonnon monimuotoisuutta edistävät matalat risukot.

9. Mitä ennakkoraivauksen teettäminen maksaa?

Kohteissa, joissa taimikot on hoidettu suositusten mukaisesti, hehtaarin kustannus alkaa noin 300 eurosta. Hoitamattomissa kohteissa kustannus voi nousta huomattavasti korkeammaksi. Menon saa vähentää verotuksessa, jolloin siitä palautuu 30 prosenttia veroetuna.

10. Saako ennakkoraivaukseen Kemera-tukea?

Ennakkoraivaus ei yksinään yleensä täytä Kemera-tuen ehtoja, mutta yhdessä muiden samalle metsikkökuviolle tehtävien toimenpiteiden kanssa Kemera-tuen hakukin voi olla mahdollista.

Stora Enso Lahti2017 pääsponsori

Stora Enso on Lahden MM-kisojen pääsponsori. Yhtiön juuret ovat pohjoisissa metsissä, joissa on hiihdetty iät ja ajat. Stora Ensolle MM-kisojen yhteistyökumppanuus oli siten luonnollinen valinta ja jatkaa 2015 Falunin kisoissa alkanutta hiihtolajien yhteistyötä.

Stora Enso tuo Lahden tapahtumaan kestävän kehityksen ajattelua uusiutuviin raaka-aineisiin pohjatuissa ratkaisuisissa, kuten kuluttajapakkaukset, puutuotteet ja rakentaminen, paperi ja erilaiset biomateriaalit.

MM-kisojen pääyhteistyökumppa-

nina tavoitteenamme on lisätä tietoisuutta uusiutuvan puuraaka-aineen mahdollisuuksista. Kaikki mitä nyt tehdään uusiutumattomista raaka-aineista, voidaan tulevaisuudessa valmistaa puusta.

Tervetuloa Lahden MM-kisoihin!

Silmissä siintää Lahti2017

Lahden vuoden 1989 MM-kisojen hiihtäjä Seppo Rantanen (Lappeen Riento) ja tuleviin MM-kisoihin tähtäävä Perttu Hyvärinen (Riistaveden Urheilijat) tapasivat Lahden kisamontussa kesken hiihtolaturun rakennustyön.

"On varmasti mahtava tunne laskea helmikuussa Lahden hiihtostadionille yleisön pauhatessa", Perttu Hyvärinen pohtii. "Se on juuri sitä. Ainutkertainen kokemus", vuonna 1989 tilanteen kokenut Seppo Rantasen vahvistaa.

Rantasen (53) hiihtouran huippuhetket osuivat aikaan jolloin Hyvärinen (25) ei ollut vielä syntynyt. Jutustelussa ikäero ei haitannut. Samanlaisia hiihtokokemuksia ja yhteisiä tuttuja nimiä tuntui riittävän jokaiselle vuosikymmenelle.

Lokakuuisena sunnuntaina kisamontussa oli vain muutama satunnainen lenkkeilijä. Helmikuussa tilanne on toinen. Hyvärinen osasi jo kuvitella millainen yleisön pauhu soi korvissa hänen laskiessaan stadionille johtavaan legendaariseen loppukurviin. Ranta-

nen pystyi vahvistamaan asian omasta kokemuksestaan.

Metsämiehiä molemmat

Paitsi hiihto Rantasta ja Hyväristä yhdistää myös kiinnostus metsäalaan. Rantanen toimii Stora Enson metsäasiantuntijana Lappeenrannassa. Hyvärinen opiskelee metsänhoitajaksi Joensuussa.

"Opiskelu tuo kaivattua vaihtelua ja ohjaa välillä ajatukset pois hiihdosta. Se antaa myös tietynlaista mielenrauhaa, kun tietää, että hiihtouran jälkeen on it-

Lahti2017 MM-kisat

- Lahti isännöi pohjois-maisten hiihtolajien MM-kisoja historiallisesti jo 7. kerran. MM-kisat käydään 22.2.–5.3.2017 Salpausselällä, jossa kilpaillaan maasto-hiihdossa, mäkihypyssä ja yhdistetyssä.
- Lahti2017 on osa Suomi 100 vuotta juhlatapahtumia.
- www.lahti2017.fi

seä kiinnostavan alan tutkinto valmiina. Hiihdon eteen on maajoukkueetasolla tehtävä valtavasti töitä tietämättä jääkö siitä lopulta mitään käteen. Opiskelusta jää ammatti”, Hyvärinen pohtii.

”Täytyy olla varasuunnitelmia, jos jotain sattuu. Tulee vaikka loukkaantuminen, menee tosi huonosti tai muuta”, hän jatkaa.

”Tuskin minusta olisi MM-hiihtäjää tullut, ellen olisi opiskellut metsäalaa Sotkamossa. Siellä oli hyvät harjoitusolosuhteet”, Rantanen muistelee.

”Siellä minäkin peruskuntoni hankin. Olin koko kesän Vuokatissa harjoittelemassa valmentajani Mikko Virtasen ohjauksessa”, Hyvärinen vastaa.

Realistinen nuori mies

Hyväristä kuunnellessa syntyy mielikuva, että hän tekee hiihdon eteen kaiken mahdollisen, ei kuitenkaan huumoria unohtaen. Juttu luistaa, nauru on herkässä, ajatukset tulevaisuuden suhteen ovat selkeät.

”Menestyäkseen hiihtoon on panostettava täysipainoisesti, mutta sauvaa ei pidä puristaa liian vakavissaan. Elämää on hiihdon ulkopuolellakin”, hän linjaa.

Opiskelun lisäksi hän hakee vaihtelua kotitilan töistä Riistavedellä. ”Syksyllä kävin harjoittelun lomassa kotona puimassa ja taimikoita hoitamassa”, hän kertoo.

”Jos valmentajalta kysyttäisiin, ohjelmaan ei mahtuisi päivääkään maatalan töitä”, hän vitsailee. Ennen maataloustyöt olivat hyvää peruskuntoharjoittelua, mutta nyt koneiden aikakaudella lähinnä traktorin ja puimurin hytissä istumista.

Tähtäimessä 30 km skiathlon

Harjoitusmääristä kysyttäessä Hyvärinen kääntää puheen ikäänsä.

”Kestävyysurheilijaksi olen vielä nuori. Harjoitusmääriä on vara lisätä tuntuvasi”, hän vastaa.

Hyvärinen sanoo nauttivansa harjoittelusta, mutta kilpaileminen asettaa omat rajoituksensa. Maajoukkuehiihtäjän kilpailukausi kestää 6 kuukautta. Välillä on pidettävä vähän lomaakin, joten harjoitteluaika jää lyhyeksi.

”Matkustamista on tosi paljon. Sekin on kaikki pois harjoittelusta ja myös palautumisesta. Jatkuva matkustaminen väsyttää”, hän toteaa.

Lahdessa Hyvärisen tähtäimessä on päästä mukaan 30 kilometrin kisaan. ”25.2., se on minun päiväni”, hän sanoo empimättä.

Mielessä siintää toive päästä mukaan myös 50 kilometrin päätösmatkalle ja viestiin. ”Suomella on kisoissa paras viestijoukkue aikoihin”, hän ennakoii.

Harjoittelukausi on mennyt suunni-

Stora Enso näkyy Lahden kisoissa monella tavoin. Yksi uusista esillä olevista innovaatioista on kertakäyttöiset pahiset roskalaatikot.

telmien mukaan. Peikkona takaraivossa on vain sairastuminen tai loukkaantuminen ennen kisoja kuten kävin Rantaselle 1989. Loukkaantuminen mursi silloin hänen odotuksensa huippusijoituksesta.

POW-lähettiläs hiihdon puolesta

Syyskuussa Hyvärinen oli POW-lähettiläänä istuttamassa yhdessä Stora Enson ja Suomen Hiihtoliiton kanssa männyn taimia vastuullisen metsänhoidon puolesta Lahden kisa-alueelle.

POW (Protect Our Winters) on talviurheilun ystävien perustama ja vetämä liike, joka toimii Suomen lisäksi Yhdysvalloissa, Ranskassa, Itävallassa, Norjassa ja Ruotsissa. Liike kannustaa talviurheilun ystäviä ja talvilajien parissa toimivia yrityksiä toimimaan ilmastonmuutosta vastaan.

Stora Enso haluaa suomalaisena yhtiönä ja Lahden MM-kisojen yhteistyökumppanina vaikuttaa omalta osaltaan siihen, että metsistä, lumisista talvista ja hiihtämisestä pääsevät nauttimaan myös tulevat sukupolvet.

”Juuremme ovat pohjoisissa metsissä, joissa on hiihdetty aina. Voimme yhdessä torjua ilmastonmuutosta niin vastuullisella metsänhoidolla kuin valitsemalla uusiutuvia materiaaleja – pakkauksia, biomateriaaleja, puutuotteita ja paperia”, sanoo Stora Enson metsäpäällikkö **Jorma Länsitalo**.

Tämän mutkan jälkeen alkaa lasku stadionille. Seppo Rantanen ja Perttu Hyvärinen odottavat, että kärkejoukoissa on mahdollisimman paljon sinivalikoista väriä.

"Omista kisoista jäi ristiriitaiset tuntemukset. Olin urani parhaassa kunnossa, mutta loukkaantuminen juuri ennen kisoja vei mahdollisuudet. Jäivät näytöt antamatta", Seppo Rantanen muistelee.

"Siihen tähdätään, että Lahdessa tulee onnistuminen. Se olisi palkinto itselle, taustajoukoille ja kannustamaan tullee kotiyleisölle", Perttu Hyvärinen tuumii.

Joulu syntyy puukoristeilla

Muhoslainen yrittäjä Jani Niemelä valmistaa puusta ekologisia, lämminhenkisiä ja taatusti kotimaisia lahjatavaroita.

Lämpökäsitelty haapa on Jani Niemelälle mieleistä raaka-ainetta. Se on pehmeää työstettäväksi, ja laserleikkurin käsittelyssä siitä lähtee hyvä tuoksu. Hän tekee paljon tuotteita myös kotimaisesta männystä, mutta kaikkein eniten hän pitää eräästä tietystä puumateriaalista. Niemelän lapsuudenkodissa navetan vintillä on vielä varastoituna koivupuuta, jota Janin isoisä on omista metsistään kaatanut. Materiaali on odottanut työstäjäänsä jo neljä vuosikymmentä.

”Siitä puusta on tosi terapeutista tehdä voiveitsiä”, Niemelä kertoo.

Laserleikkurista yritysideoaksi

Pohjois-Pohjanmaalla Muhoksella asuva Jani pohti kolmisen vuotta sitten kaverinsa kanssa, että laserleikkauksessa olisi mahdollisuuksia yritysideoiksi. Miehet hankkivat leikkurin, mutta yhtiökumppani siirtyi kohta alun jälkeen muihin tehtäviin. Siitä lähtien Laserpojat on ollut yhden miehen yritys ja Niemelä itseoppinut käsityöyrittäjä. Toimisto hänellä on kotonaan ja tuotantotilatkin lähellä – omassa autotallissa.

”Kotona työskentelyssä on se hyvä puoli, että olen 9- ja 13-vuotiaiden lasten saatavilla, kun heillä on asiaa.”

Joulumieltä ihmisille

Niemelän kotona on esillä oman yrityksen tuotteita, kuten laserleikkurilla tehtyjä nimikylttejä, korvakoruja, sydämiä, avaimenperiä ja tulitikkulaatikoiden telineitä.

”Uusia ajatuksia tulee mieleen, kun pitää silmät auki. Toteutan myös asiakkaiden tuoteideoita.”

Monet esineistä ovat jouluisia: Jani kertoo, että joulu on hänen lempiensa. Joskus hän on ottanut joulunviettoon varaslähdön tuomalla kotiin kuusen jo loppusyksyllä.

Jani Niemelä ja levy, josta on leikattu sydämiä. ”Jokaisesta tavaraerästä täytyy tehdä oma testiajonsa, sillä puuaineksen tiheys ja kosteus vaihtelevat.”

Puiset, luontoystävälliset koristeet on leikattu laserleikkurilla.

Muistatteko ikkunoihin ja oviin kiinnitettävät punaiset kartonkitontut, joiden kuviossa tonttu astelee reippaasti eteenpäin? Janilta samat tontut saa puisina.

”Näistä tontuista itselläni on muistoja lapsuuden joulusta. Haluan tuoda ihmisille joulumieltä ja tuntuu, että silloin minun työni on mennyt perille, kun joku ripustaa mäntypuisen tontun joulukoristeeksi.”

Liikevaihto liikelahjoilla

Niemelän töitä on vähitellen levinnyt laajemmalle. Muun muassa Uruguayn presidentti on saanut kuksan, jossa on Janin tekemä kaiverrus. Esineitä on päätyneet myös Kanadaan ja Saksaan, mutta päämarkkinat ovat Suomessa. Tuotteita tilataan liikelahjoiksi erityisesti joulun alla, joten loppusyksy on Niemelälle kiireistä aikaa.

”Toisaalta yhden miehen yritys pystyy toimimaan joustavasti ja reagoimaan nopeasti.”

Hiljaisempänä aikana yrittäjä ehtii istua tietokoneen ääressä miettimässä markkinointikuvioita. Niemelä ei ole mielestään mikään markkinointivelho, mutta hänen aiempi työnsä netin sisällöntuottajana auttaa nettinäkyvyyden hankinnassa. Tuotteita hän myy sähköpostitse ja oman verkkokaupan välityksellä.

Raaka-aineella on luonteensa

Esineiden raaka-aineena on koivun, männyn ja haavan lisäksi esimerkiksi huopaa ja puukuitulevyä. Puuraaka-aineita Niemelä tilaa muun muassa paikalliselta puualan yritykseltä.

Puumateriaalin leikkaamisessa on omat kommervenkkinsä: koska laserleikkaus perustuu polttamiseen, on leikkurin osia vähän väliä puhdistettava palokaasujen jäämistä, jotta ne eivät huononna leikkaustulosta.

”Samassakin puulajissa tiheys ja kosteus vaihtelevat, joten jokaisesta tavaraerästä täytyy tehdä omat testiajonsa.”

Sydänpuu on kovinta, ja mitä etelämpää puuainees tulee, sitä pehmeämpää se on.

”Puu elää edelleen varastossa. Vaikka raaka-aine olisi kuivaakin, sen täytyy silti sopeutua tuotantotilan oloihin, ennen kuin alan työstää sitä.”

Pienen koristämökin sisälle mahtuu ledituikku.

Omistusjärjestelyihin uutta asiantuntemusta

Metsätilojen sukupolvenvaihdokset ja niiden toteutukset sekä muun omaisuuden huomioiminen järjestelyissä, metsätila-arviot omistusjärjestelyiden suunnittelun lähtökohdaksi, metsän arvostaminen perunkirjoituksessa, veroilmoitusten täyttö ja veroneuvonta. Siinä Stora Enso Metsän uusien neuvonta-asiantuntijoiden palveluvalikoimaa.

Olli Lukkarinen, Etelä-Suomi, **Johanna Simanainen**, Itä-Suomi ja **Alpo Särkelä**, Pohjois-Suomi, aloittivat neuvonta-asiantuntijoina lokakuussa. Yhteyden heihin saa paikallisen metsäasiantuntijan, palvelupisteiden tai nettisivujen kautta sekä puhelimitse.

Tilaukirjat alkoivat täyttyä saman tien. Metsänomistajien kiinnostus omistusjärjestelyihin on kasvanut. Asiat halutaan hoitaa kuntoon omana elinaikana yhdessä perillisten kanssa. Elinaikaisiin järjestelyihin houkuttelee tarjolla olevien vaihtoehtojen kirjo.

Stora Enson neuvonta-asiantuntijoiden etuna omistusjärjestelyissä on vahva metsätalouden osaaminen. Asiantuntijoilla on valmius esittää eri vaihtoehtojen taloudelliset vaikutukset niin luopu-

jalle kuin vastaanottajalle.

Metsätilan sukupolvenvaihdos lähtee yleensä liikkeelle metsän arvon määrittämisestä ja verotuksellisten vaikutusten vertailusta. Kun yhteisissä keskusteluissa on käsitelty erilaiset tahtotilat ja tunteet, voidaan päätyä muuhunkin kuin verotuksen ohjaamaan ratkaisuun.

Neuvonta-asiantuntijat tekevät tarvittavat laskelmat, kertovat päätökseen vaikuttavat tekijät ja niiden vaikutukset sekä laativat tarvittavat asiakirjat. Lopullisen päätöksen omistusjärjestelytavasta tekevät kuitenkin aina asianosaiset itse asiantuntijan esittelemien vaihtoehtojen pohjalta.

Lukkarinen, Simanainen ja Särkelä antavat seuraavilla sivuilla hyödyllisiä vinkkejä ajan-kohtaisista veroasioista.

Johanna Simanainen, Alpo Särkelä ja Olli Lukkarinen ovat Stora Enson uusia neuvonta-asiantuntijoita. Metsätilojen omistajavaihdokset ja verotus ovat heidän erikoisalaansa.

”Teemme vaihtoehtoiset laskelmat unohtamatta, että metsästä luopumisessa on aina paljon tunnetta mukana”, Johanna Simanainen sanoo.

”Kiinnostus metsän ja muun omaisuuden järjestelyihin omana elinaikana on kasvanut selvästi”, Olli Lukkarinen toteaa.

”Olkaa ajoissa liikkeellä. Vaihtoehtojen puntaroinnin avulla löytyy kaikkia perillisiä tasapuolisesti kohteleva ratkaisu”, Alpo Särkelä opastaa.

Verovaikutus kannattaa laskettaa asiantuntijalla

Metsätilan sukupolvenvaihdosten toteuttamiseksi on jo ennestään valittavana lukuisia vaihtoehtoja. Verovaikutukseltaan niissä on huomattavia eroja. Jo parinkymmen hehtaarin tilalla voidaan säästää tai ”menettää” tuhansia euroa, suuremmilla tiloilla kymmeniä tuhansia.

Verotuksellisesti edullisimpia ovat yleensä sellaisten maa- ja metsätilojen luovutukset, joilla jatketaan maataloutta. Toisena ääripäänä on puhtaan metsätilan lahjoitus.

Hyvät hakuuomahdollisuudet omaa-

villa tiloilla kauppa ja lahjanluonteinen kauppa tarjoavat harkinnanarvoisia vaihtoehtoja. Ostajat saavat mahdollisuuden metsävähennykseen. Sen avulla ostaja voi pienentää tulevien puukauppojensa verotusta tuntuvasti.

Taimikoita ja nuorta kasvatusmetsää sisältävien tilojen luovutuksissa verotuksellisesti edullisimmaksi vaihtoehdoksi voi osoittautua lahjoitus siten, että lahjoittajat luopuvat omistusoikeudestaan, mutta jättävät tilan määräaikaisen hallintaoikeuden itselleen.

Ei enää tyhjää alv-ilmoitusta

Pelkästään metsätaloudesta arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan ja metsäyhtymän ei tarvitse enää palauttaa arvonlisäveroilmoitusta, jos kuluvana vuonna ei ole ollut arvonlisäverollisia myyntejä tai ostoja.

Verottaja ei postita tyhjiä arvonlisäveron ilmoituslomakkeita. Tästä luovuttiin jo edellisenä vuonna.

Verottajan suositus on, että ilmoitukset jätetään sähköisesti. Jos haluaa

ilmoittaa paperilla, tyhjän ”Ilmoitus arvonlisäverosta” -lomakkeen voi hakea esim. verotoimistosta.

Arvonlisäveron ja metsätalouden veroilmoitukset pääsee antamaan verkkopankkitunnuksilla. Yhtymät ja kuolinpesät tarvitsevat ilmoittamiseen Katso-tunnisteen. Vero.fi-sivuilla on seikkaperäiset ohjeet sähköisestä ilmoittamisesta ja Katso-tunnisteen hakemisesta.

eMetsä käyttöön veloituksesta

Stora Enson puukauppakumppanit saavat eMetsä-ohjelman käyttöönsä veloituksetta. Tunnukset voi tilata paikalliselta metsäasiantuntijalta.

eMetsän vero-osio on veron apu veromuistiinpanojen, ajopäiväkirjan ja veroilmoituksen täytössä. Ohjelma tekee kaikki laskelmat ja täyttää tulostusvalmiit veroilmoitukset sitä mukaa kuin tuloja ja menoja tallennetaan muistiinpanoihin.

Stora Enson tilittämät tulot ja perimät menot tallentuvat ohjelmaan automaattisesti.

Verotiedot jäävät eMetsän muistiin. Sieltä niitä on helppo tarkastella vielä vuosienkin päästä. eMobiiliin ladanneilla metsänomistajilla haku- ja hoitoehdotukset, metsäsuunnitelmat, kartat ym. metsätiedot kulkevat mukana älypuhelimessa.

Metsälahjavähennys kasvattaa valikoimaa

Ensi vuonna käyttöön otettava metsälahjavähennys lisää metsätilojen sukupolvenvaihdosten keinovalikoimaa.

Vähennys koskee tilanteita joissa tila vaihtaa omistajaa lahjoituksen kautta. Lahjoituksen yhteydessä saaja maksaa lahjaveron normaalisti. Jatkossa hän saa osan lahjaverosta takaisin, kun sitä saa vähentää tulevista metsätalouden pääomatuloista.

Metsälahjavähennystä voidaan hyödyntää tuottoarvoltaan keskimääräistä suuremmilla, hakkuumahdollisuuksia omaavilla tiloilla.

Vähennyspohjaa syntyy metsämaan

verotuksessa käytetyn tuottoarvon ylittäessä 30 000 euroa tai metsän pinta-alan ylittäessä 100 hehtaaria. Vähennysoikeus koskee sitä osaa lahjaverosta, joka ylittää raja-arvon. Vuosikohtainen enimmäismäärä on 50 prosenttia lahjansaajan kaikkien tilojen metsätalouden puhtaasta tuotosta.

Vähennys on käytettävä 15 vuodessa. Lahjansaajan on pidettävä metsä vähintään sama aika. Muutoin käytetty lahjavähennys lisätään 20 prosentilla korotettuna verotettavaksi pääomatuloksi.

Tähtitili ei metsätuloa

Stora Enson Tähtitilin korkoa ei ilmoiteta verolomakkeella 2C metsätalouden tuloksi. Verotuksessa korko ilmoitetaan ja käsitellään muina pääomatuloina.

Stora Enso pidättää Tähtitilin korosta vuosittain 30 prosentin ennakoveron ja tilittää sen verottajalle. Metsänomistaja ei ilmoita ennakonpidätystä verotuksessaan. Verottaja ottaa pidätyksen huomioon lopullista veroa määrittäessään Stora Enson ilmoituksen perusteella.

Vuosittaisesta ennakonpidätyksestä johtuen Tähtitililtä varoja nostettaessa varat saa ikään kuin ”puhtaana käteen”. Verot on jo maksettu.

Yrittäjä- vähennys 5 pro- senttia

Metsänomistajat tulevat ensi vuoden alusta alkaen yrittäjävähennyksen piiriin.

Vähennys on 5 prosenttia metsätalouden puhtaasta pääomatulosta. Näin verotuksessa otetaan huomioon vain 95 prosenttia tuloista, joista on vähennetty menot.

Enintään 30 000 euron pääomatuloilla yrittäjävähennys alentaa verokantaa 30 prosentista 28,5 prosenttiin. Yhteismetsät saavat vastaavan huojennuksen verokantaan.

Verottoman lahjan arvoon korotus

Verottoman lahjan arvoon tulee 1 000 euron korotus.

Verottomana lahjana voi ensi vuodesta alkaen lahjoittaa 4 999 euroa kolmen vuoden välein.

Verottoman lahjan saa antaa jokaiselle lapselleen ja lapsenlapselleen erikseen. Esimerkiksi, jos lapsia on kaksi ja heillä molemmilla kaksi lasta, verottomien lahjojen määrä nousee kuuteen eli lähes 30 000 euroon. Puolisoiden

omistaessa tilan yhdessä myös toinen puoliso voi tehdä samat lahjoitukset, jolloin yhteissumma nousee lähes 60 000 euroon.

Verottomia lahjoja ei tarvitse ilmoittaa verottajalle. Silti niistä kannattaa aina laatia lahjakirjat.

Perintö- ja lahjaverotukseen tulee ensi vuoden alusta alkaen muitakin kevennyksiä. Eniten kevenee suurten lahjojen verotus.

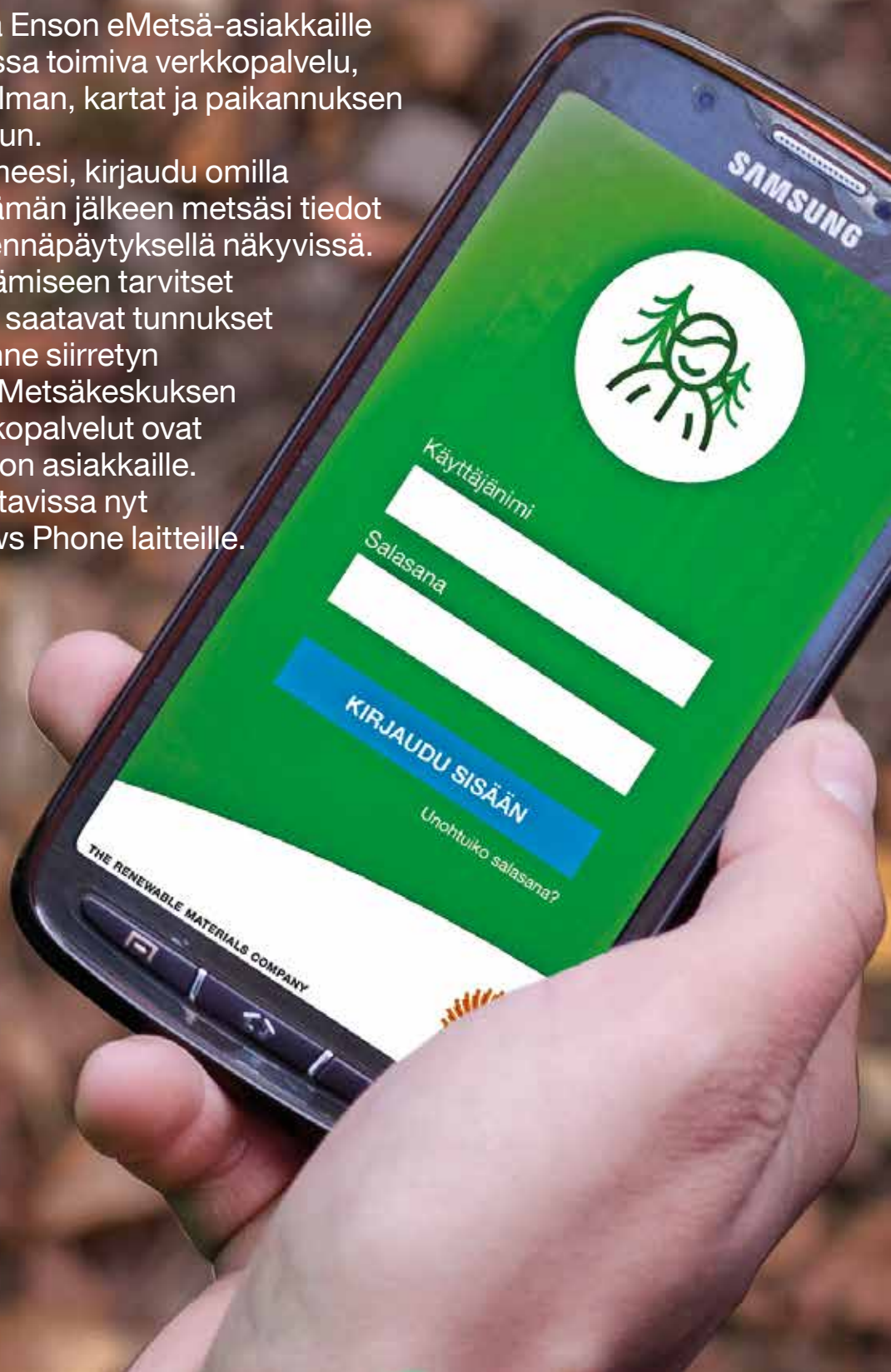

Joko tunnet eMetsä Mobiilin

eMetsä Mobiili on Stora Enson eMetsä-asiakkaille tarkoitettu mobiililaitteissa toimiva verkkopalvelu, joka tuo metsäsuunnitelman, kartat ja paikannuksen metsänomistajan taskuun.

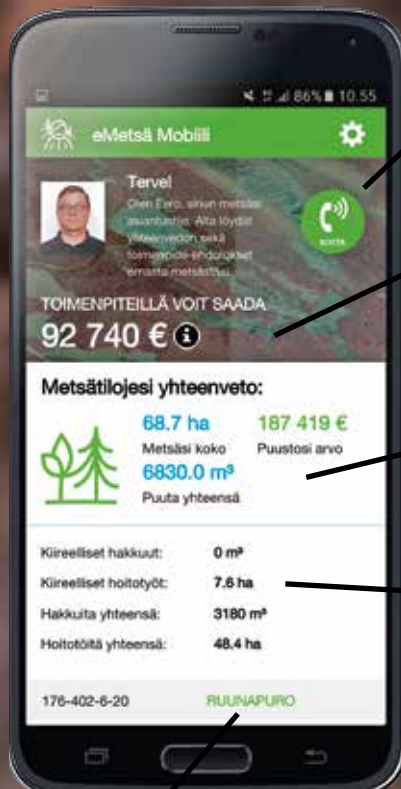
Lataa sovellus puhelimeesi, kirjaudu omilla eMetsä-tunnuksilla ja tämän jälkeen metsäsi tiedot ovat aina yhdellä sormennäpäytyksellä näkyvissä.

eMetsä Mobiilin käyttämiseen tarvitset puukaupan yhteydessä saatavat tunnukset eMetsä-palveluun ja sinne siirretyn metsäsuunnitelman tai Metsäkeskuksen metsään.fi-tiedot. Verkkopalvelut ovat maksuttomia Stora Enson asiakkaille. eMetsä Mobiili on ladattavissa nyt Android- iOS ja Windows Phone laitteille.

Matti voitti iPad Air 2 – tablettitieto- koneen

eMetsä mobiilin
15.11.2016 mennessä
käyttöön ottaneiden
kesken arvottiin iPad
Air 2 -tablettitietokone.
Onnetar suosi Keijo Viti-
kaista Hyvinkäältä.

Suora yhteys omaan metsäasiantuntijaan puhelimella tai sähköpostilla.

Metsän tuotto euroissa:
Laskelma on 15 vuodelle, kun toteuttaa ehdotetut hakkuut ja hoitotoimenpiteet suunnitelman mukaisesti.

Metsätilojen yhteenveto:
Kaikki tilat yhteensä hehtaarit, puuston tilavuudet ja puuston arvo euroissa.

Yhteenveto toimenpiteistä:
Kiireelliset ja myöhemmin tulevat hakkuut ja hoitotyöt hehtaareina yhteensä kaikilta tiloilta.

Metsätilani:
Metsätilan nimi on linkki tarkempiin tila- ja kuviotietoihin.

Pikakuvakkeet:
Yhteenveto, hoitotyöt, hakkuut, teemakartta, viestit.

Vuosittain tulevat hakkuut tai hoitotyöt listaus:
Vuosi, määrät ja arvio tuloista tai menoista.

Kartat: Käytössä on maastokartta ja ilmakuvat sekä tilan kuviorajat. Puhelimen GPS ominaisuus näyttää aina oman sijaintisi kartalta. Voit lisätä kartalle myös omia merkintöjä.

Teksti **Markku Pölönen**
Kuvat **Risto Takala**

Metsä minussa

Maalaistalon pellot olivat osa kotia, mutta niitä reunustava metsä toinen maailma, jota hallitsivat jumalat, joista pappi ei seuroissa koskaan puhunut.

Metsäkansan miehet olivat petäjiä, naiset koivuja, näreet vakavia vanhuksia, kataja kiukkuinen ja sitkeä ”mikälie”, mutta ainoa oikea ”jousipyssypuu”. Kataja tuoksui metsästykseltä; isä kiepautti aina marjaisia katajan havuja suolistetun linnun sisuksiin.

Isän mukana savotassa ja myöhemmin Pielisjoella uittommissa, tuli tutuksi metsän arkinen merkitys: tienesti ja leipä. Pitkälle romantisoitu irtouitto oli jo minun aikani historiaa, mutta siihen liittyviä tarinoita jakoivat jätkät suopeasti. Kymppinä minun porukassani oli ikivanha jätkä, Hannes. Hän ilmestyi joka kevät reppuineen ukkoherran konttoriin piippuansa käryyttämään, eikä kukaan hennonnut sanoa hänelle, että äläpä Hannes tule enää ensi keväänä. Hanneksella oli kahden uittokauden mittainen tarinavyyhti, josta kertoa pieni pihkanhajuinen anekdootti tai kasku jokaisella kuolleen. Kalma oli hänet kopannut Joensuun Alkon edestä keväällä, juuri ennen uiton alkua. Repusta oli löytynyt uudet kumiteräsaappaat, kirves ja kaksi pullollista Koskenkorvaa.

Meluisa Helsinki oli stressaava kokemus maalaispojalle;

iltaisin olin yhtä väsynyt kuin mottitalkoiden jälkeen. Kuulosta ehkä kolkolta, mutta opiskeluaikoina löysin usein rauhan hautausmaalta. Hietaniemessä kävin aina piirtämässä, tai vain istuskelemassa, kun turha hulina alkoi ahdistaa. Kalmistosta edusti minulle metsän rauhaa, olihan sielläkin vanhoja puita ja lintuja, oraviakin.

Metsän merkitys on vaihdellut kausittain. Välillä se on ollut osa kuvastoa jota olen käyttänyt elokuvissani, muun muassa Kuningasjätkässä ja Koirankynnen leikkaajassa. Noissa projekteissa olen mennyt metsään raskaan kuvauskaluston kanssa, elokuvan ehdoilla, ikään kuin savotoimaan mielikuvia.

Kun ihminen täyttää neljäkymmentä, lähtee elämä lapsesta. Vuodet vilistävät ohitse kuin täyteen lastatut tavara-junat – kirjaimellisesti. Tavara ja sen hankkimiseen uhratut päivät käyvät kalliiksi vasta sitten kun lapset, joihin olisi ollut mukava tutustua, lähtevät maailmalle. Itsekin annoin elämän langan juosta käsieni välistä turhia pohtimatta, kunnes se muuttui niin takkuiseksi tavaraksi, että oli pakko pysähtyä, mennä metsään.

Markku Pölönen

- Syntynyt Enossa 1957.
- Elokuvaohjaaja, käsikirjoittaja.
- Menneen ajan maalaiselämän vivahteikas kuvaaja.
- Elokuvia: Onnen maa, Kivenpyörittäjän kylä, Kuningasjätkä, Koirankynnen leikkaaja.
- Lukuisia palkintoja, mm. viisi Jussi-palkintoa.

Vanhemmiten olen alkanut arastella metsää alkukesästä, kun karhut liikkuvat siellä pentuineen. En myöskään yöpyisi yksin teltassa tuntemattomalla seudulla; ikä tekee varovaiseksi. Silti olen hankalissa elämänvaiheissa kävellyt kilometreittäin metsäpolkuja Kolin maastossa, sytyttänyt nuotion ilman tarkoitusta, istunut, kunnes tiaiset ovat tulleet tervehtimään, hömötiainen tietysti tyhmänrohkeana ensin. Siinä on täytynyt viivähtää tovi, katsella puiden latvoja, makoilla sammaleen tuoksussa, kunnes metsän henki on vaimentanut ihmismaailman kohinan ja päästänyt sieluun metsän hiljaisuuden.

En ole nostalgikko, vaikka koivusavun tuoksu kevätpakka-
sessa nostaakin kyneleeseen silmäkulmaan, mutta jos kirjoit-
taisin romaanin metsästä, se alkaisi näin:

”Syysaamuna mies kokoaa mukaansa sen vähän mikä
vielä jotain merkitsee, kävelee synkkänä humisevan metsän
reunaan ja taakseen katsomatta murahtaa:

– Antaapa paskan olla.

Tuskin on huuhtain kolmesti ääntänyt kun hän on jo men-
nyt. Pakastuvan yön kynnyksellä sataa kahlaamaton hanki
hänen jäljilleen; yksikään ei hänen Impivaaraansa löydä.”

Arpaonni suosii - tarkastaja kävi taimikolla

Matemaatikot laskevat, että todennäköisyys voittaa Lotossa on noin 0,0000065 %:n luokkaa. Kemeratukea hakeneen taimikon mahdollisuus päätyä tarkastettavaksi on selvästi parempi. Pari prosenttia tukea hakeneista taimikoista tarkastetaan.

Metsäneuvoja **Jari Härkönen** Kaakkois-Suomen Metsäkeskuksesta lähtee tarkistusmatkalle. Toteutusilmoituksen jättäneiden nuoren metsän hoidon hankelistasta on tietokone arponut tietyllä otannalla 3,1 hehtaarin taimikon. Kohde on ilmoitettu ennen Kemera-tukiehtojen muutoksia 18.4.2016, joten se arvioidaan vielä vanhojen kriteerien pohjalta.

Jari hakee kohteen tiedot ja kartan kenttä-tietokoneensa ruutuun. Tietokoneohjelma tekee valmiiksi koealaruudukon ja valitsee ympyräkoelajien keskipisteet, joihin tarkastaja suunnistaa gps:n avulla. Koealatkin ovat siten täysin systemaattisella otannalla, eikä maastossa valittuja.

”Pinta-ala määrää koealojen lukumäärän. Maksimissaan niitä on 10 kappaletta. Tällä alalla on 3 – 4 kappaletta, sillä tämä oli niin selvä tapaus”, Jari kertoo. Nuori metsä saa arvosanaksi hyvä. Keskipituus on vaadittavat yli 3 metriä ja käsitellyn puuston keskiläpimitta jää reilusti alle 16 senttimetrin. Poistuma on riittävä, selvästi yli 1 000 runkoa hehtaarille, samoin kasvatuskelpoisen puuston määrä. Tavoite on 2 000 runkoa hehtaarille, mutta esimerkiksi hirvituhoille alttiilla kohteilla voi tiheyden jättää ylärajalle eli 3 000 runkoon hehtaarille.

Metsänomistajalle ilmoitetaan etukäteen

Metsänomistaja saa ilmoituksen tarkastuksesta etukäteen. Tarkastukseen voi mennä mukaan, jos haluaa, mutta Jarin mukaan harva käyttää tätä mahdollisuutta hyväksi.

”Pyydän metsänomistajaa mukaan erityisesti silloin, jos tapaus on syystä tai toisesta hankala tai kohde on ensimmäisellä käynnillä hylätty. Toisella käynnillä voimme omistajan kanssa yhdessä kat-

soa mitä siellä pitäisi tehdä”, Jari selvittää.

Härkönen kehuu Kaakkois-Suomen metsänomistajia. Koko kesänä ei hänen kohdalleen osunut yhtään hylättyä taimikkoa tai nuoren metsän hoitokohdetta.

Tietokone arpoa tarkastuskohteelta mitattavien koealojen koordinaatit.

Tämäkin nuoren metsän hoitokohde saa arvosanaksi hyvää. Metsäkeskuksen maastotarkastusluokittelussa muut vaihtoehdot ovat: hyväksytty, mutta huomautettavaa tai hylätty eli ei täytä lainsäätäjän asettamia vaatimuksia.

Ylitiehyys ja liian järeä puusto on Jarin mukaan yleisimmät ongelmat. Etenkin metsänomistajien itse hoitamissa kohteissa jää kasvatettavia runkoja helposti liian paljon. Ylijäreys taas kielii siitä, että hoito on tehty lainsäätäjän – ja yleensä myös metsän – kannalta liian myöhään.

Härkönen kantaisi enemmän huolta siitä, että taimikonhoito- ja nuoren metsän hoitotoita on runsaasti rästissä. Se mikä on tehty, on tehty yleensä hyvin. Tekemätöntä työtä on kuitenkin vaikka kuinka paljon.

Ympyräkoealat noin 4 metrin säteellä

”Hyväkasvuinen, hyvä puusto” Jari sanoo ja harpoo kohti koealaa 3,99 metrin mittainen koealakeppi kädessä. Rajatapauksissa tarvitaan mukaan myös Talmeter-läpimitta-mittanauha, jolla voi tarkistaa puiden paksuuden. Tässä sitä ei tarvita, sillä silmällä näkee heti, että käsitellyn puuston paksuus ei yllä 16 senttimetriin. Mittakeppi on hyvä apu myös puiden keskipituutta arvioidessa.

Ympyräkoealalta Jari laskee kaikki kasvatuskel-

poiset puut ja kantoläpimitaltaan yli 3 senttimetriä paksimmat kannot. Tulokset – koealan puuston keskipituuksineen – merkitään tietokoneelle, joka laskee yhteenvedon. Kun koealan säde on 3,99 metriä kerrotaan luvut 200:llä, jolloin saadaan hehtaarikohtaiset tiedot. Myös metsänomistaja saa tarkastuksesta raportin.

Nuoren metsän hoidon Kemera-rahoitusehdot

(18.4.2016 lakimuutoksen mukaisesti)

- Pinta-ala väh. 2 ha (voi koostua väh. 0,5 ha:n palasista).
- Jätettävän puuston keskipituus yli 3 m.
- Rinnankorkeusläpimitta ennen ja jälkeen käsittelyn alle 16 cm (aiemmin vain käsittelyn jälkeen).
- Poistuma E-Suomessa vähint. 1 500 runkoa/ha (yli 3 cm kantoläpimitat lasketaan mukaan), P-Suomessa 1 000 runkoa/ha (aiemmin 1 000/800 runkoa/ha).
- Jäävä puusto enint. 3 000 runkoa/ha.
- Nuoren metsän hoidon tukea maksetaan 230 euroa/ha. Jos nuoren metsän hoidon yhteydessä kerätään pienpuuta, voidaan tukea korottaa 200 eurolla/ha, jolloin tuki on 430 euroa/ha. Pienpuuta on kerättävä vähint. 35 m³/ha.

Tarkastuskohteet arvotaan toteutusilmoituksen jättäneistä Kemera-hankkeista. Ilmoituksen tehnyt on vastuussa siitä, että työt on todellakin tehty.

Lumettomana aikana Jari käyttää noin yhden päivän viikossa Kemera-tarkistuksiin. Taimikoiden lisäksi metsäkeskus tarkistaa luonnonhoito- ja metsänparannushankkeita, joihin on haettu Kemera-tukea. Talviaikaan ei tarkastuksia yleensä tehdä.

Kemera-toteutusilmoitus sähköisesti

Taimikon varhaishoidon (= varhaisperkaus) ja nuoren metsän hoidon Kemera-asiat voi hoitaa itse sähköisesti ilman ulkopuolista apua. Nyt myös toteutusilmoituksen voi lähettää Metsään.fi-palvelun kautta.

Tukirahat tulevat nopeammin tilille, kun Kemera-hankkeen (varhaishoito ja nuoren metsän hoito) toteutusilmoituksen tekee ja lähettää sähköisesti Metsään.fi-palvelun kautta metsäkeskukseen.

Metsään.fi-palveluun voit kirjautua omilla pankkitunnuksilla, jolloin pääset katsomaan kaikkia metsäomistuksiasi. Toteutusilmoitus löytyy Asiointi-kohdasta ”Lähetä Kemera-toteutusilmoitus”. Palvelu opastaa ilmoituksen täytössä. Valitse metsäkuvio tai piirrä kartalle alue, jonka olet hoitanut. Valitse oikea työlaji ja täytä lisätiedot. Kun kaikki on valmista, tarkista ja lähetä ilmoitus.

Stora Enson palvelut helpompaan metsänomistamiseen

Stora Enso tarjoaa metsänomistaja-asiakkailleen kattavat palvelut käytännön metsänhoitotöihin sekä kokonaisvaltaiseen metsäomaisuuden hoitoon.

Puukauppapalvelut

Elämäsi helpoin puukauppa ja sen vaiheet.

Metsänhoitopalvelut

Palvelut kaikkiin metsän kehitysvaiheisiin.

Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut

Asiantuntemusta ja apua metsäomaisuuden hoitoon.

Sähköiset palvelut

Metsä siellä missä sinäkin.

Ota yhteyttä Stora Enson paikalliseen metsä-asiantuntijaan. Yhteystiedot ja lisätietoja palveluista löydät osoitteesta www.storaensometsa.fi tai soita palvelunumeromme 02046 1478.

FIS NORDIC WORLD SKI CHAMPIONSHIPS
LAHTI 2017
 22.2.-5.3. PRESENTED BY **storaenso**

JÄTKÄ PRO-FEETTA NOETA VIERASTA VALUUTTA **tuup-pailla** -A

TUN-TEEL-LISIA LAIVAN POH-JASSA

MAJA-VALTA KUUS-TONEN

JOKI-MIES   AIS-TIMUS JANS-SON POVATTAVIA

VAROA AUTO LOHI-JOKI

ERIKS-SON HAATAA TIEDO-TUSTA

USA:N OSA-VAL-TIO FINN-AIR ENNEN KEHI-TYS-VAIHE KI-VAARI-BISNES HE-LEN

PÄI-VÄN- SUOMEN PANK-KIIN DUF-VA

TAIDETTA HELSINGIN HENKEA TAPPI VAPPU-NAAMA-RISSA

KOK-KOSEN KAI-MOJA HER-MANN

TEEN KUTEN PYYSIT! RUO-HOJA S:N SIHTEERI KIL-PAI-LUA KELL-OS-SAKIN

MAK-KARA-PAIKKA   ARVI-OLTA

TURVAL-LISUUS- JA KEMIKAALI-VIRASTO   ISO-KIVI VE-NAK-KOJA

Jyrki

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Vastaajan nimi _____

Lähiosoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelinnumero _____

Lähetä oheinen ristikko tai sen kopio täytettynä 3.2.2017 mennessä osoitteella: Stora Enso Oyj Metsäkonttori, PL 20, 70101 KUOPIO Kuoreen tunnus "Terve Metsä Ristikko" tai värillisten ruutujen avainsanat sähköpostitse: ristikko.metsa@storaenso.com Huom! vain ristikkovastaukset!

Palvelukortti

Hyvä lukija

Jos vakituinen osoitteesi muuttuu, muuttoilmoituksen tekeminen postiin tai maistraattiin riittää. Halutessasi voit ilmoittaa muuttuneet yhteystietosi tai vaihtaa lehden saajan nimen sekä lähettää yhteydenottopyynnön tällä palvelukortilla. Saman ilmoittamisen voi tehdä myös sähköpostitse **terve.metsa@storaenso.com** -osoitteeseen. Ilmoita sähköpostissa myös entiset nimi- ja osoitetiedot. Muistathan, että muuttuneet tietosi voit ilmoittaa myös eMetsä® palvelun kautta.

- Osoitteen muutos, koskee kaikkia Stora Enson postituksia
- Perun lehden tilauksen
- Tilaan veloituksetta toimitettavan Terve Metsä -lehden
- olen metsänomistaja
- tuleva metsänomistaja
- muu
- Ottakaa minuun yhteyttä puukauppa- tai metsäasioissa

Nimi _____

Lähiosoite/uusi osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelinnumero _____

Sähköpostiosoite _____

Metsäni sijaintikunta _____

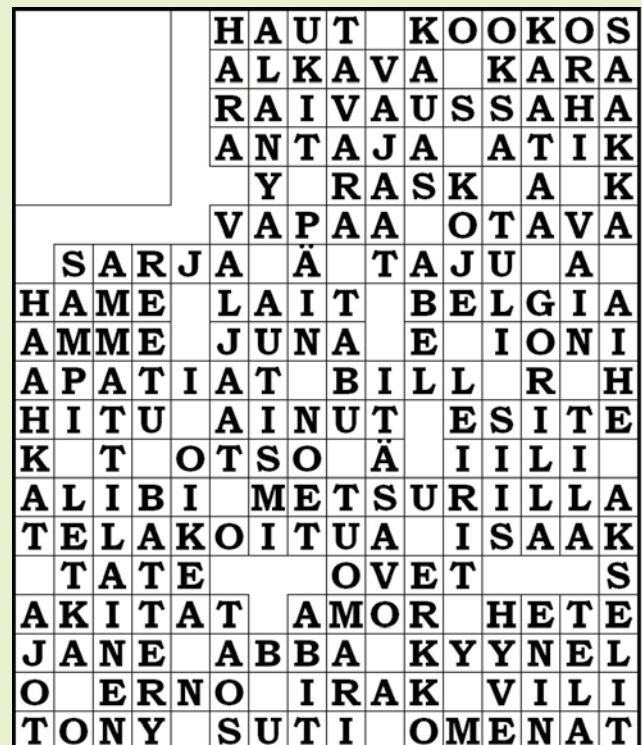
Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

Stora Enso Oyj
Metsäkonttori
VASTAUSLÄHETYS
Tunnus 5005565
Info: TM
00003 VASTAUSLÄHETYS

Syyskuun ristikon ratkaisu ja palkinnot

Tämän lehden ristikon oikea ratkaisu julkaistaan maaliskuussa 2017. Palkintoina arvotaan oikein vastanneiden kesken kolme Helena-Talon neljän kappaleen mukisettiä. Ristikon voi ratkoa ja lähettää myös sähköisesti www.sanaristikot.net -osoitteessa.

Syyskuun ristikon oikein vastanneiden kesken arvoimme kolme mukisettiä. Onni suosi seuraavia: Airi Hepoviita, Pankakoski, Leena Valaja, Pirkkala ja Eino Ojakaski, Juva.

Tähtiasiakkaana saat enemmän Suomi 100 vuotta -arvonta

Arvomme Suomen 100-vuotisjuhlien kunniaksi kaikkien puukaupan tai metsänhoitosopimuksen vuosina 2015–2016 tehneiden Tähtiasiakkaidemme kesken 100 kpl Tulevaisuuden kuusi -taimia juhlavine muistokyllteineen.

Tulevaisuuden kuusi on yksi Suomi 100 -juhlavuoden virallisista hankkeista. Se jatkaa 1917 istutetun Itsenäisyyden kuusen sekä 1967 istutettujen Kotikuusten perinnettä Suomen itsenäisyyden ja metsien symbolina. Lue lisää: www.tulevaisuudenkuusi.fi

Elämässä mukana – Stora Enso

Arvontaan osallistuvat automaattisesti kaikki ajalla 1.1.2015–31.12.2016 Stora Enson kanssa puukaupan tai metsänhoitosopimuksen tehneet asiakkaamme. Arvomme yhden metsänomistajan satunnaisesti 100 kunnasta. Palkinnon arvo on 100 euroa. Voittajien nimet julkaistaan maaliskuussa ilmestyvässä Terve Metsä -lehdessä. Taimet ja kyltit luovutetaan voittajille viimeistään 12.5.2017. Paikallinen metsäasiantuntija tulee voittajan toiveesta mukaan juhlistamaan istutustapahtumaa sekä muistokylltin asennusta.